

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf. II. 20.454/2009/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A ... Ítéltábla a Dr. Porcsalmy Sándor ügyvéd (Debrecen, Varga u. 32.) által képviselt I.rendű felperes neve I. rendű és II.rendű felperes neve II. rendű, mindketten című lakos felpereseknek, a Dr. ... jogtanácsos (címe által képviselt Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (Debrecen, Piac u. 20.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 10. P. 21.674/2006/47. számú ítélete ellen a felperesek által 49., az alperes által 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, a keresetet elutasítja.

A felperesek által az államnak megtérítendő illeték összegét 630.000 (Hatszázharmincezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg egyetemlegesen az alperesnek 30.000 (Harmincezer) forint fellebbezési eljárási költséget és térítsenek meg az államnak külön felhívásra 63.370 (Hatvanháromezer-háromszázhetven) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A **t-i 123.** helyrajzi számú ingatlan a valóságban ... 11. alatt található. Az ingatlan-nyilvántartás szerint 44/100 hányadban tulajdonos az I. rendű felperes, ám tulajdonjogát a II. rendű felperessel fennálló házassága idején szerezte, így a II. rendű felperes az ingatlan 22/100 hányadában ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonos.

28/100 hányadban tulajdonos **ZS..**

Az ingatlanon egy háromlakásos sorház található, melynek harmadik lakása a felpereseké. Az ingatlant a tulajdonostársak megállapodásuk alapján elkülönítetten használják.

A felperesek lakásához csatlakozó süllyesztett garázs mellett további két tervezett garázs helyén **ZS.** egy, azok területét meghaladó területű lakóházat épített 1997-ben, építési engedély nélkül. Az építkezést megelőzően megegyezett a felperesekkel, hogy a lakóépületet oly módon építi meg, hogy annak első frontja a felperesek garázsa északi falával lesz egy síkban és a felperesek ingatlana felé nem néz egyetlen ablaka sem. Vállalta, hogy a felperesek garázsát és a saját lakóépületét a csapadékvíz megfelelő elvezetésének biztosítása mellett összeépíti. A megállapodást **ZS.** nem tartotta be, az ingatlanra engedélyezett 25 %-os mértékű beépítettségi szintet 36,95 %-ra emelte, a felperesek kizárólagos használatában lévő ingatlanrészből 23,2 m² területet elhasznált. A **ZS.** által létesített felülepítmény a felperesek ingatlanrészén használati értékcsökkenést okozott, mert az épületüket leárnyékolja, kilátásukat korlátozza, intimitásvesztéssel jár és megszűnt az oldalkerti sávban való ki-bejárás lehetősége.

A felperesek által **ZS.**ral szemben kártérítés iránt indított perben a ... Városi Bíróság P. 21.641/203/30. számú ítéletében 1.785.180 Ft, ennek kamatai, továbbá 239.615 Ft perköltség megfizetésére kötelezte az alperest a felperesektől elhasznált 23,2 m² többlethasználati díja, illetve a fent megjelölt használati értékcsökkenés címén az 1997. október 1. és 2004. december 31. közötti időszakra. Az ítéletet a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2. Pf. 21.005/2005/3. számú ítéletével helybenhagyta.

1997. júliusában a felperesek bejelentették az alperesnél, hogy **ZS.** nem garázst, hanem lakóházat épít. Az alperes az 1997. augusztus 1-jén tartott hatósági ellenőrzést követően, 1997. augusztus 8-án meghozott 136270-4/1997. számú határozatával kötelezte **ZS.**t, hogy az építési munkákat azonnali hatállyal szüntesse meg.

1997. augusztus 14-i keltezésű, 136270-5/1997. számú határozatával a hivatal felhívta az építkezőt, hogy terjesszen elő fennmaradás engedélyezése iránti kérelmet.

1997. szeptember 21-én tartott helyszíni szemlén az alperes képviselői megállapították, hogy az építkezést **ZS.** folytatta és az épület szerkezet kész állapotban van.

1997. október 8-án 136270-7/1997. számú határozatával az alperes 50.000 Ft végrehajtási bírsággal sújtotta **ZS.**t.

1997. október 13-án az építkező fennmaradási engedély iránti kérelmet nyújtott be az alpereshez, felhívás ellenére azonban annak hiányait nem pótolta.

Az alperes 1998. március 14-én kelt 96108/2/1998. számú határozatával a fennmaradási engedély iránti kérelmet elutasította, egyben kötelezte **ZS.**t, hogy az engedély nélkül létesített építményt bontsa le.

A **ZS.** fellebbezése folytán eljáró Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal KH. 3517/1998. számú határozatával az elsőfokú határozatot megsemmisítette, és új eljárás lefolytatását rendelte el.

Ennek során 1999. június 14-én kelt 50.516/5/1999. számú határozatával az alperes a fennmaradási engedély iránti kérelmet elutasította, s kötelezte **ZS.**t az épület lebontására, a határozat jogerőre emelkedésétől számított 90 napon belül.

ZS. fellebbezése folytán eljárva a Hajdú-Bihar Megyei Közigazgatási Hivatal KH. 4355/2000. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Az építkező e jogerős határozat bíróság felülvizsgálata iránt pert indított, s ennek során a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság K. 30.329/2001. számú, 2001. január 18-án jogerőre emelkedett ítéletével a keresetet elutasította.

2002. június 3-án kelt 108627/2002. számú határozatával az alperes **ZS.**ral szemben 100.000 Ft végrehajtási bírságot szabott ki.

2002. augusztus 6-án a felperesek kérték az alperestől a bontási határozat végrehajtását.

2003. szeptember 10-én kelt 130524-2/2003. számú határozatával az alperes ismételt 100.000 Ft végrehajtási bírságot szabott ki **ZS.**ral szemben, a határozat „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza.

2003. október 10-én **ZS.** lánya bejelentette az alperesnél, hogy édesapja nem lakik a ... 11. szám alatt, tartós gyógykezelés céljából külföldön tartózkodik.

Ezt követően az alperes 2004-ben háromszor, 2005-ben kétszer, majd 2006-ban ugyancsak kétszer hozott határozatot **ZS.**ral szemben, ezekben egyenként 100.000 Ft végrehajtási bírságot szabott ki. Valamennyi határozatot a posta a ... 11. alatti címről „nem kereste” jelzéssel küldte vissza a polgármesteri hivatalhoz.

2006. november 8-án **ZS.** lánya ismételt bejelentette az alperesnél, hogy édesapja külföldön tartózkodik huzamosabb ideig, gyógykezelés céljából.

2008. július 4-én az alperes 100.000 Ft bírságot szabott ki az építkezővel szemben, e határozatot a posta „nem kereste” jelzéssel küldte vissza a feladónak.

2008. október 17-én kelt levélben az alperes tájékoztatta a felpereseket, hogy lehetőség van arra, hogy kérelmük alapján feljogosítsa őket, hogy **ZS.** költségére és veszélyére maguk bontsák le az engedély nélkül felhúzott épületet. Ez elől azonban a felperesek elzárkóztak.

CS ingatlan-forgalmi szakértő szakvéleménye szerint a felperesek tulajdonában álló ingatlanrész forgalmi értéke 50.000.000 Ft, amennyiben **ZS.** az általa megépített lakóépületet nem bontja el, a forgalmi érték 45.000.000 Ft, azaz az értékcsökkenés

összege 5.000.000 Ft. Meghatározta a szakértő a **ZS.** által elhasznált 23,2 m² terület többlethasználati díját 2001. és 2008. november közötti időszakra 598.560 Ft összegben, míg ugyanerre az időtartamra a használati értékcsökkenés összegét 1.380.000 Ft-ra tette.

A felperesek keresetükben a Ptk. 349. §-a alapján kártérítés megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Arra hivatkoztak, hogy az alperes sem az építkezést leállító, sem az épület bontását elrendelő határozatának nem szerzett érvényt, noha az államigazgatási eljárás szabályairól szóló törvény szerint azt a leghatékonyabb végrehajtási módot kiválasztva meg kellett volna tennie. „Hallgatása” megalapozza kártérítési felelősségét. Elsődleges kérelmükben 3.687.635 Ft-ot és ennek egyes részösszegei után különböző időpontoktól járó kamatait kérték. Ebből 1.785.180 Ft a ... Városi Bíróság **ZS.** alperessel szemben hozott ítéletében megállapított marasztalási összeg, míg 239.615 Ft az ugyanezen határozat szerint javukra fizetendő perköltség összege. E tekintetben annak kimondását indítványozták, hogy az alperes egyetemlegesen felel **ZS.**ral. Kérték továbbá a 2005. január és 2008. november közötti időszakra 1.662.840 Ft megfizetését, melyből 375.840 Ft a használati díj, 1.287.000 Ft pedig az ingatlanrészük használati értékcsökkenése. Másodlagosan 10.500.000 Ft megfizetését igényelték az alperestől arra tekintettel, hogy amennyiben a **ZS.** által épített felülépítmény véglegesen fennmarad, 70.000.000 Ft értékű ingatlanuk értékéből 15%-ot veszít.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperesek költségben való marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy az Államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény (a továbbiakban: Áe.) előírása szerint, meghatározott cselekmény végrehajtása során azt az intézkedést köteles megtenni, amely a leghatékonyabban biztosítja a kötelezettség teljesítését. E tekintetben tehát mérlegelési jogkörben eljárva hozott döntést, amely nem lehet jogellenes, így annak hiányában kártérítési felelőssége nem állapítható meg. Nem vitatta, hogy a **ZS.**ral szemben kiszabott végrehajtási bírságok behajtása iránt 2006-ig nem tett lépéseket, azonban utalt arra is, hogy a bíróság **ZS.**t már kötelezte az 1997-2005. közötti időszakra a felperesek kárának megtérítésére, így amennyiben ugyanerre az időre őt is marasztalná, az a káron szerzés tilalmába ütköző határozat lenne.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felpereseknek „fejenként” 656.360 Ft-ot és 128.280 Ft tőke után 2005. január 1-től, míg 541.560 Ft után 2007. június 30-tól járó kamatot. Megállapította, hogy az alperes felelőssége egyetemleges 256.560 Ft és annak 2005. január 1-től járó kamatai erejéig a **ZS.**t terhelő, a ... Városi Bíróság 23. P. 21.641/2003/30. számú ítéletében rögzített tartozással. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felpereseket, hogy az alperesnek „fejenként” 200.000 Ft perköltséget fizessenek meg, valamint térítsenek meg az államnak 548.000 Ft kereseti illetéket.

A határozata indokolásában rögzítette, hogy a perbeli jogvita elbírálása során a Ptk. 339. §-ának (1) és 349. § -ának (1) bekezdését kellett alkalmazni azzal, hogy az alperes jogszabályok mérlegelése során hozott döntései - amennyiben kirívó tévedés, mulasztás nem történt, - nem szolgálhatnak a kártérítési felelőssége megállapításának alapjául.

Kifejtette, hogy a polgármesteri hivatal a **ZS.**-féle engedély nélküli építkezés bejelentését követően 1997. augusztus 8-án kelt határozatával leállította az építkezést, ám a rövidesen megtartott helyszíni ellenőrzéskor az épületet már szerkezet kész állapotban találta, így a felperesek károsodása ekkorra bekövetkezett, a kár megelőzése körében az építkezés leállítására nem volt mód, azaz olyan kirívó mulasztás nem állapítható meg az alperes terhére, mely kártérítési felelősségét megalapozná.

Rámutatott, hogy 1998. márciusában a hatóság elrendelte a felülépítmény lebontását, s a jogorvoslati eljárások befejeződése után, 2001. január 18-án nyílt meg a lehetőség, hogy e határozatának érvényt szerezzen. Ennek során az Áe. 83. § (1) bekezdése szerint azt tartozott volna megtenni, ami az ügy körülményeit figyelembe véve a leghatékonyabban biztosítja a kötelezettség teljesítését. 2001. januárjától 2008-ig kizárólag végrehajtási bíróságokat szabott ki az alperes. Azt követően azonban, hogy 2003. októberében **ZS.** lánya bejelentette, hogy édesapja huzamosabb ideig külföldön tartózkodik, indokolt lett volna más módon megkísérelni a határozata kikényszerítését. „Hallgatása” nem állapítható meg, azonban ezen időponttól kezdődően intézkedései célszerűtlenek és az alperes által sem vitatottan nyilvánvalóan eredménytelenek voltak. Határozatai végrehajtásának elmulasztása ezért 2004. január 1-től kezdődően kártérítési felelősségét megalapozza.

Hangsúlyozta, hogy a bontásra kötelező határozat végrehajthatósága még nem évült el, az elvileg bármikor végrehajtható, így a végleges értékcsökkenés teljes összegének megtérítésére a károkozó nem kötelezhető. Nincs helye a korábbi peres eljárásban felmerült perköltség megfizetésére való kötelezésnek sem, ugyanis az alperes felelőssége csak a 2004. január 1-jét követően beállt károkra terjed ki.

A kár összegét az általa aggálytalannak tartott ingatlan-forgalmi szakértői vélemény alapján határozta meg, azzal, hogy a 2004-es évre az alperes felelősségét **ZS.**al egyetemlegesen állapította meg, mert megítélése szerint közös károkozóknak tekintendők, míg 2005. január 1-től az alperes önállóan felel a felpereseket ért károkért.

Az ítélettel szemben benyújtott fellebbezésükben a felperesek az ítélet megváltoztatását és az alperes 2005. január 1-től kezdődő időre történő marasztalását kérték a szakértő által megállapított használati díj és használati értékcsökkenés összegében. Eredeti fellebbezési kérelmük az alperes marasztalása kezdő időpontjának 1997. október 1. napjában történő meghatározására irányult, ám mivel a fellebbezési eljárás ideje alatt **ZS.** a városi bíróság által terhére megállapított marasztalási összeget megfizette, keresetüket ennek figyelembe vételével leszállították. Másodlagos kereseti kérelmüket a fellebbezési eljárás során már nem tartották fenn. Azzal érveltek, hogy az alperes nem tett meg mindent a jogellenes állapot felszámolására, a határozata kikényszerítése során nem a leghatékonyabb módot választotta, az épület lebontatása céljából a sorozatos bírágolás nem tekinthető megfelelő eszköznek. Mivel álláspontjuk szerint az alperes marasztalása már 1997. októbertől kezdődően indokolt lett volna, kérték a perköltségben és illetékben való marasztalásuk mellőzését.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperesek költségben való marasztalását kérte. Hangsúlyozta, hogy a jogszabály

mérlegelési jogkört biztosít az eljáró hatóságnak a végrehajtás leghatékonyabb módjának megválasztása során, s az e körben hozott döntései nem lehetnek jogellenesek, ennek hiányában kártérítési felelőssége sem állapítható meg. Kiemelte, hogy intézkedései során úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, az engedély nélküli építkezést azonnali hatállyal leállította, illetőleg a bírságok kiszabásával folyamatosan érvényt kívánt szerezni a bontásra kötelező határozatának. Továbbra is vitatta, hogy helye lenne a **ZS.**ral egyetemleges marasztalásának. Megismételte az elsőfokú eljárás során tett előadását a szakértői véleménnyel kapcsolatban, melyre tekintettel vitatta a marasztalása összességét is.

A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében korábbi nyilatkozatait megismételve hangsúlyozta, hogy az alperest semmilyen mulasztás nem terheli az eljárás során, mert az építkezést azonnali hatállyal leállította, illetve az épület bontását rendelte el, s annak végrehajtása során mérlegelési jogkörében a jogszabály szerinti legmagasabb összegű bírságot szabta ki több alkalommal is. Megjegyezte, hogy a felperesek elzárkóztak azon végrehajtási mód elől, hogy őket jogosítsa fel a hatóság az engedély nélkül felépített épület bontására, s aláhúzta, hogy az épület bontására az alperesnek anyagi lehetőségei nincsenek. Kiemelte, hogy felróhatósága hiányában nincs helye marasztalásának.

Az ítélet tábla a felperesek előadása alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy **ZS.** megfizette a felperesek részére a ... Városi Bíróság P. 21.641/2003/30. számú ítéletében terhére megállapított marasztalási összeget.

Az ítélet tábla nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésében írtakra figyelemmel.

A felperesek fellebbezését alaptalannak, az alperes fellebbezését alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság - amellet, hogy a tényállást is helyesen állapította meg - helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy a felperesek károsodása bekövetkeztének időpontjára tekintettel az ügyben az Áe. és nem a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Az Áe. a 82. § (1) bekezdés a)-d) pontjában a meghatározott cselekmény végrehajtására négyféle lehetőséget kínál, melyek közül a végrehajtást foganatosító szerv választja ki az adott kötelezettség kikényszerítésére leghatékonyabbnak vélt végrehajtási módot.

A perbeli esetben az a) és a c) pont jöhetett szóba, melyek közül az alperes az utóbbi mellett döntött és éveken keresztül folyamatosan alkalmazta, mindannyiszor a törvény szerinti legmagasabb összegben határozva meg a bírság nagyságát.

Van olyan eset, amikor a jogszabály nem ad mérlegelési lehetőséget a hatóságnak, így például az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 47.

§ (2) bekezdésében felsorolt esetekben, amikor az építmény - vagy építményrész - lebontását el kell rendelnie, ha az életet, egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyezteti. Ilyen esetekben a (4) bekezdés szerint kell eljárnia.

Más esetben vitatható, hogy a végrehajtás módjának megválasztásával megvalósulhat-e az a jogellenes magatartás, mely az alperes kártérítési felelőssége megállapításához elengedhetetlenül szükséges. A jogszabály ugyanis nem tartalmaz előírást arra, hogy mennyi idő alatt kell elérnie a hatóságnak a határozata végrehajtását, meddig kell várnia, hogy a bíróságok kiváltsák a kötelezett jogkövető magatartását.

Egyértelmű, hogy a határozatsorozat elején a bírságolás nem lehetett jogellenes, vita tárgyát az képezheti, hogy mikortól vált esetleg ez az eszköz alkalmatlanná a kívánt joghatás elérésére, mert elvileg nem kizárt hogy egy idő után a jogalkalmazónak azt kell megállapítania, hogy a további bírságolás célszerűtlen, a kötelezett azok hatására sem tett eleget a határozatban írtaknak.

A „jogosult feljogosítása” kapcsán nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felperesek szabálytalan építkezésről szóló bejelentésétől függetlenül az alperes hivatalból volt köteles eljárni (Áe. 14. §), azaz az ilyen eljárásnak nincs olyan jogosultja, akit fel lehetne jogosítani a meghatározott cselekmény kötelezett költségére és veszélyére való elvégzésére, függetlenül attól, hogy van olyan ügyfélnek minősülő személy, akinek érdekében áll érvényt szerezni a határozatnak.

A felróhatóság vizsgálata körében azt kell mérlegelni, hogy abban az esetben, ha többszöri bírságolás sem váltotta ki a határozat kötelezett általi végrehajtását, a hatóságnak döntenie kell az érdekek szembeállításával, hogy bízhat-e még az újabb bírságok eredményes voltában, vagy célszerű - és ha igen, mennyi idő után - más végrehajtási módot, adott esetben a meghatározott cselekmény elvégztetését választani.

Egybevetendő, hogy a bontásnak költségei vannak, s annak elvégztetése egyéb kötelezettségeket is teremt a hatóságnak (annak azonban nincsen jelentősége, hogy van-e az ilyen eljárásra anyagi fedezete az önkormányzat költségvetésében), mellyel szemben áll az a felperesi érdek, hogy használati joguk egy részét nem tudják gyakorolni (e körben viszont nincs relevanciája annak, hogy **ZS.** milyen agresszív, összeférhetetlen személy).

Az alperesnek tehát a kifejtettek szerint többszörös mérlegelési lehetősége volt a jogszabály alkalmazása, értelmezése során.

Az állandósult bírói gyakorlat szerint (BH. 1996. évi 311. jogeset) a jogszabály eltérő értelmezése egymagában jogellenes és felróható magatartást nem valósít meg, a téves jogszabály értelmezésen alapuló határozat meghozatala a hatóság alkalmazottja vétkességének megállapításához nem elegendő; erre nyilvánvaló és kirívó jogsértés esetén van jogi lehetőség.

Menthető jogalkalmazási tévedésről akkor nem lehet szó, ha a jogalkalmazó szerv a jogszabály egyértelmű, több értelmezési lehetőséget nem engedő rendelkezését hagyja figyelmen kívül (BH. 2003. évi 236. jogeset).

Valamely jogszabály rendelkezésének az egyes államigazgatási szervek, illetve a bíróságok részéről történő téves értelmezése önmagában felróható magatartást nem valósít meg (BH. 2000. évi 55. jogeset).

Nem lehet szó a felróhatóság körén kívül eső téves jogalkalmazásról, ha a jogszabály rendelkezése teljesen és nyilvánvalóan egyértelmű, a ténymegállapítás és a döntés pedig nem mérlegelés eredménye (EBH. 2001. évi 526. jogeset).

A jogalkalmazó szerv felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg. A jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi, ha az ügyben megállapított tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel (BDT. 2008. évi 1817. jogeset).

A jogalkalmazó hatóságok munkájának jellegével általában együtt járó jogszabály alkalmazási és értelmezési tévedések a felróhatóság körén kívül esnek, és csak a kirívóan súlyos tévedések alapozzák meg a jogalkalmazó szerv felelősségét (BDT. 2004. évi 1042. jogeset).

Az alperes tehát a végrehajtás módjának megválasztásakor mérlegelési jogkörében eljárva döntött, kárfelelősségét megalapozó, nyilvánvaló és kirívó tévedést, jogsértést nem követett el.

Mivel a kártérítési felelősség megállapítására csak a Ptk. 339. § (1) bekezdésében szabályozott együttes feltételek fennállása esetén kerülhet sor, a perbeli esetben az egyik feltétel - a kárfelelősséget is megalapozó felróható magatartás - hiánya a kereset elutasítását eredményezi.

Felróhatóság hiányában a kártérítési felelősség további tényállási elemeinek vizsgálata szükségtelen, ám az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtettek miatt kiemeli, hogy a kárt ténylegesen okozó építkező és a hatóság nem együttes károkozók (Ptk. 344. §), az utóbbi marasztalására - az egyéb feltételek fennállta esetén - csak azon károk tekintetében kerülhetne sor, melyek az előbbtől bizonyosan nem hajthatók be. Az államigazgatási hatóságot csak olyan kár megfizetésére lehet kötelezni, amely az eljárása során kifejtett tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben áll. (BH. 1996. évi 530. jogeset.) Amíg e körülmények bekövetkezése bizonyossággal nem állapítható meg, sem a kár mértéke, sem az okozati összefüggés nincs bizonyítva. Ebben a körben különös jelentőséggel bír, hogy **ZS.** ítéleti marasztalásának eleget tett.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét részben megváltoztatta a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján és a keresetet elutasította; mivel a felperesek teljes mértékben pervesztessé váltak, ennek következtében az általuk az állam javára megtérítendő kereseti illeték összegét felemelte; ezzel szemben az alperes részére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján fizetendő perköltség összege a jogszabálynak (32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés d) pont) megfelelő, az alperes képviselője által kifejtett munkával arányban álló, ezért azt nem érintette.

A felperesek fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése alapos volt, ezért a felperesek a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelesek az alperes részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az ítéletábra az alperes képviselőjének munkadíját számolta

el, melynek összegét az R. 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg.

A 6/1986. (VI. 26.) IM. sz. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek a felperesek az állam javára megtéríteni az ügy tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta folytán le nem rótt fellebbezési illetéket.

D e b r e c e n, 2009. október hó 1.

. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán sk. előadó bíró, Szabóné dr. Bélteky Erzsébet sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő